

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค
ออกอากาศ..วันจันทร์ที่ 5 สิงหาคม 2562
เรื่อง **หลักพิจารณาในการส่งภาพรังสีทางทันตกรรม**
ผู้ดำเนินรายการ..นางสาวนฤมล สังข์ทอง
ผู้เขียนบทความ..รศ.ทพญ.ดร.วีรญา ตันทนาภรณ์กุล

ผู้ดำเนินรายการ

สวัสดีค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ฟังเข้าสู่รายการฟันทอล์ค ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร คลื่นความถี่ FM 107.25 MHz. พบกับดิฉันนางสาวนฤมล สังข์ทอง รับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการในวันนี้ค่ะ พบกันเป็นประจำทุกวันจันทร์เวลา 18.30-19.00 น. เพื่อนำความรู้ทางทันตสุขภาพที่เป็นประโยชน์มาพูดคุยกัน ให้ประชาชนที่รับฟังรายการมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีความรู้เบื้องต้นที่จะดูแลช่องปากของตัวเองได้ค่ะ

สำหรับสาระน่ารู้ที่จะนำมาพูดคุยกันในวันนี้ เรื่อง **“หลักพิจารณาในการส่งภาพรังสีทางทันตกรรม”** เรียบเรียงโดย รศ.ทพญ.ดร.วีรญา ตันทนาภรณ์กุล อาจารย์ประจำสาขาวิชารังสีวิทยาช่องปากและใบหน้า ภาควิชาทันตกรรมวินิจฉัย คุณผู้ฟังสามารถติดตามรับฟังเนื้อหา ที่ อ.เรียบเรียงมาได้ได้หลังจากรับฟังเพลงนี้ค่ะ

.....เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

กลับมาพูดคุยกันต่อนะคะ ซึ่งต้นรายการได้บอกคุณผู้ฟังไว้ว่าจะนำเรื่อง หลักการพิจารณาในการส่งภาพรังสีทางทันตกรรม มาพูดคุยกัน เนื่องจากการตัดสินใจถ่ายภาพรังสีควรพิจารณาถึงความจำเป็นสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย และต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากประวัติการรักษาทางทันตกรรม และการตรวจในช่องปากร่วมกับอายุและสุขภาพโดยทั่วไปของผู้ป่วย กรณีที่ไม่สามารถให้การวินิจฉัยได้จากข้อมูลดังกล่าว ทันตแพทย์จะพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยเพื่อถ่ายภาพรังสีเพิ่มเติม โดยอาจารย์ได้สรุปหลักการพิจารณาในการส่งถ่ายภาพรังสี มาให้ได้รับทราบกันแล้วดังนี้ค่ะ

หลักพิจารณาในการส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อประเมินฟันผุ

ฟันผุเป็นโรคฟันที่พบบ่อยที่สุด แม้ว่าการตรวจทางภาพรังสีมีความสำคัญในการวินิจฉัยรอยผุก็ตาม การส่งถ่ายภาพรังสีควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่นร่วมด้วย ได้แก่ อายุ สุขภาพทั่วไป อาหารที่รับประทาน การดูแลสุขภาพช่องปาก สภาวะสุขภาพช่องปากของผู้ป่วย และกระบวนการเกิดโรคฟันผุ เมื่อซักประวัติผู้ป่วยร่วมกับการตรวจในช่องปากแล้วพบว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุ ควรพิจารณาส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อเฝ้าติดตามโดยเว้นระยะเวลาการตรวจน้อยกว่าผู้ที่มีความเสี่ยงน้อย เช่น ทุก 3 เดือน

หลักพิจารณาในการส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อประเมินโรคปริทันต์

ภาพรังสีช่วยในการประเมินหาปัจจัยก่อโรค ได้แก่ หินน้ำลาย วัสดุบูรณะที่ไม่เหมาะสม ในบางครั้งพบว่าลักษณะกายวิภาคของรากฟันซึ่งพบได้จากภาพรังสีรอบปลายรากก็เป็นปัจจัยสำคัญในการพยากรณ์โรค ภาพรังสีที่เหมาะสมกับการประเมินโรคปริทันต์ ได้แก่ ภาพรังสีรอบปลายราก และภาพรังสีด้านประชิดฟัน และควรส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อติดตามผลการรักษาเป็นระยะกรณีที่มีการทำลายกระดูกขากรรไกร

รับฟังผ่านกันไป 2 หัวข้อกันแล้วนะคะ สำหรับหลักในการพิจารณาส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อการประเมินฟันผุ และเพื่อการประเมินโรคปริทันต์ ตอนนี้ขอพักกันสักครู่ ช่วงหน้ากลับมารับฟังหลักในการพิจารณาในการส่งภาพถ่ายรังสีเพื่อ

ประเมินความผิดปกติของฟัน ประเมินโรคของขากรรไกร และประเมินผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุกันค้ำะ ตอนนีรับฟังเพลง เพราะๆจากทางรายการของเราก่อนนะคะ

.....เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

คุณผู้ฟังอยู่กับรายการฟันทอล์คอยู่นะคะ พุดคุยต่อจากช่วงที่แล้วเกี่ยวกับหลักการในการส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาวางแผนการรักษาทางทันตกรรมด้านต่อไป ดังนี้คะ

หลักพิจารณาในการส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อประเมินความผิดปกติของฟัน

ได้แก่ ความผิดปกติของจำนวน ขนาด และองค์ประกอบของฟัน ซึ่งเป็นภาวะที่พบบ่อยและพบในฟันแท้มากกว่าฟันน้ำนม ได้แก่ ฟันเกิน ฟันหาย เมื่อทันตแพทย์ประเมินและวางแผนที่จะรักษาความผิดปกติของฟัน ให้พิจารณาถ่ายภาพรังสีเมื่อถึงเวลาที่ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษา โดยคำนึงถึงวิธีการถ่ายภาพรังสีที่เหมาะสมและปริมาณรังสีที่ผู้ป่วยได้รับร่วมด้วย

4. หลักพิจารณาในการส่งถ่ายภาพรังสีเพื่อประเมินโรคของขากรรไกร

ภาพรังสีมีความสำคัญในการประเมินโรคของขากรรไกรก่อนทำการตัดชิ้นเนื้อและมีความสำคัญในการวางแผนการรักษา ซึ่งได้แก่ เนื้อเยื่อของขากรรไกร ในรายที่มีรอยโรคขนาดเล็กอาจพิจารณาส่งถ่ายภาพรังสี

รับฟังครบถ้วนนะคะสำหรับหลักเกณฑ์ในการส่งต่อถ่ายภาพรังสี หวังว่าบทความวันนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ
คุณผู้ฟังทางบ้านนะคะ ช่วงนี้พักกันสักครู่ค่ะ ช่วงหน้ากลับมาพูดคุยกันต่อค่ะ

.....เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

เข้าสู่ช่วงสุดท้ายของรายการแล้วนะคะ มีข้อควรพิจารณาในการถ่ายภาพรังสีมาฝากเพิ่มเติม ดังนี้ค่ะ

1. การถ่ายภาพรังสีในหญิงมีครรภ์ มีรายงานการได้รับรังสีของทารกในครรภ์ซึ่งมีปริมาณน้อยมาก ประมาณ 1 ไมโครเกรย์ ต่อการถ่ายภาพรังสีทั้งปาก ทันตแพทย์สมาคมของสหรัฐอเมริกา แนะนำให้ใช้เมื่อจำเป็นและได้รับการถ่ายภาพรังสี โดยเฉพาะในเด็กและหญิงมีครรภ์
2. การถ่ายภาพรังสีในผู้ที่ได้รับรังสีรักษาจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค และภาวะผิดปกติในช่องปาก เช่น ฟันผุ

รับฟังเนื้อหากันไปแล้วก็ขอให้คุณผู้ฟังมั่นใจในกระบวนการรักษา เพราะเครื่องเอกซเรย์ฟันนี้มีความปลอดภัยสูงมาก มีรังสีต่ำมากที่สุด โดยโรงพยาบาลทันตกรรมของเรามีบุคลากรทางการแพทย์ และทันตแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการนะคะ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการนัดหมายเพื่อรักษาทางทันตกรรม สามารถโทรศัพท์เข้ามาได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 055-966-866 และ 055-967-453 สำหรับในเวลาราชการ ส่วนนอกเวลาราชการโทรศัพท์เข้ามาสอบถามได้ที่หมายเลข 055-967-481

วันนี้เวลาของทางรายการหมดลงแล้ว ดิฉันนฤมล สังข์ทอง ต้องนำรายการจากกันไปก่อน พบกับรายการฟันทอล์คได้อีกครั้ง ในวันจันทร์หน้า เวลาเดียวกันนี้ ด้วยความปรารถนาดีจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรค่ะ